

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

0 1 4 11 8

ᐅᓂᓂᓂ ᐅᓂᓂᓂ ᐅᓂᓂᓂ

զգալ ազդեցիկ է Յէրուսաղէմի ընթացքը : Նաեւ յոյժ օրինաւոր է, երբ կ'ընդունին սկզբունք իձէ Բ. Դուռ կատարեալ իրաւունք յետի զօրք մուծանելու յիւրեւերէն Բուժէլի, իձէ մարդասիրական նկատմամբ մը զայլ չեն յանձնարարեթ Բ. Կրտսէ Իսկ անհնէն անանկեալի, ամենէն զարմանալի կ'ը համարուի միտարի ընթացքը : Ռուսիա հրապարակաւ կը պարտեն Պուլկարայէ և անոնց Իշխանին ընթացքը կը մերժէ Պերսիոյ Դաշնագրին բռնաբարումը : չընդունի Պուլկարայց Պատգամաւորութիւնն : Իբր սպայներն կ'ը կ'ոչէ պուլկար բանակին մտաւորութիւնը, և ամենեւին արամադարութիւն ի ջոցները հաւանելու հետաքրքրութիւնը ընթացիկաւ : Ռուսիոյ ընթացքն կ'ը կ'ը կոտցէ Պուլկարայց սիւրբ ազնոյազ, ոյսք զգնաւորացէն Ռուսիոյ վերայ էր : Կը ստագուի ուրեմն թէ Եւրոպայեանական Ռուսիան, զոր Պ. Կատկով կը զանազանէ : Եւրոպային Ռուսիային, ձեռնուռ չէր եղած պուլկարական վերջին շարժման, և իձէ Պուլկարը, ո'րչափ ևս քաջաբերտաւ ընկնէ Համարութեան երեքն, զորքանքն բաւական չենքնագլուխ և ինքնա յորդոր : Տակու կը հասցնուի Ռուսիոյ հաշիւներն, և կ'երեւի թէ լուկեգծիք մը չէ ուսանալն բողոքը Ռուսիա կուգէր պուլկարական միտման, բայց պայմանաւ որ ինք ձեռնէ, և իւր թեւաբարութեան ներքէ անդարուէր, և նոր Պուլկարիոյ Իշխան լինէր Ռուսիոյ մարզն : Այս պայման, կը պակսին պուլկարական շարժման, և այս է Պուլկարայց ալման մեծ դքսն ուսարութիւնը : Միտմանը պայտպանելու համար իրենց անկարժ թեւերը միայն թէն տակաւին օսուպատկաւերի բանակ մը չէ Համարը բռած պուլկարական սահմանապահութիւնը, բայց յայտնի է թէ, իրենց ընդհար հարիւնսախրութեամբ և անձեւուր թիւթեամբ հանդերձ, Պուլկարը չէր կրնար ի կշիռ գալ օտմ քալ և հոր բանտիկին հետ, և չունէր զօրադաւանը Լազի Մուխթար փաշայի մը եղալութիւնը : Պուլկարը ու ճարտարութեամբ փորձառութեամբ ու ճարտարութեամբ փորձառութեամբ : Այսպէս, Ռուսիային լրեւն և Եւրոպային գաղղ բնդունելութիւն մ գտան : Պուլկարը իրենց ապաստանական արարքն ի հարկին պայտպանելու համար մինակ մնայած են Սաւ. Կարաբուքանի գէճ : Նաեւ երկրի մէջ է թէ իրենց սիրելի և յանգուգն Ալեքսանդր Իշխանը կրնան իրտասանել փարկեանէն ի փայլեան : զի կ'երեւի թէ կ'ուզուի ի ն. Բարձրագոյն զուհի պուլկարական սխուքութեան գաղտնի համար Այս ոչ-քաղաքական պայմանաց մէջ քաղաքացիութիւն չէ բուլ թէ պուլկարացի իւր պատմութեան ամենէն մանգնաժամը կ'անցունէ այս պահուս :

Դեպքը չէ ասկալ կարծել թէ Ազգային Միութեան գաղտն կորած է նախ պէտքը է գիտնալ թէ, երբ է

բոլոր արդէ իրաց նախկին միահարկ վերահստատանը, Պուլկարը չպիտի ընդունին, և հարկ պիտի լինի իր հոգը։ — Եւ ի՞նչ մը մտնէ Պուլկարայ մէջ և զանոնք պարտաւորէ խոնարհեցնելու քրտնալիտ արտադրան տալու։ Ինչո՞ւ, Պուլկար կը պարտաւորուի ընդ զիսման աղբաբոյի ոյժի մը, ո՞ր կողմէ եւս գալ Մեայն ուտտանի գորգը չեն կրնար դիմարդել, եթէ՞ ինչպէս ցոյցցեն իրան մէջին հորքերն որք կը համարուին ի Պետարապետ, մտնեն ի Պուլկարին ի Պուլկարաց գիմադարութիւն արեւնե՞ն հոլթիւն կը չանան, զոր քերտալանը Տէրութիւնը չեն ուզել տանել, և հետեւապէս, Երգապ ուշ կան կանուկ պարտաւոր պիտի տեսնէ ինքզինքն։ Եւ ի՞նչ մը չենք հասանելու զիստարեալ իրողութեանս։ — Արդէն թէ ի Վիեննա և թէ ի Լոնտոն կը հեցեն իսկ զապախար թէ իրաց նախկին վերահարկ կրնայ նոյնութեամբ վերահստատար լսրել։ Բումբին Մեջլիսիան Քրիստոսական, և կապալանի ժողովարարական դատին, և նոցա կառավարութիւնը չեն կրնար անժողովրդական աշխարհակարութիւն մը բանել։ Եւ տարին եւս պարտի ի հաշիւ աւանդին որտէ՞ հպտատալ զգազումները մինչ Թուրքի մէջ ժողովարարն յայտնապէս պուլկարական միութեան կողմէ, զերծ լինելով կառավարող դատուն նորեքնկառումներէն։ Պուլկարաց յայտն երբեք չպիտի արքիւնէ ութնից աւել քան իր եւրոպական ժողովրդային համակարգի իրենց աղգաբնի դատին։ — Երբոր յայտն նոյն իսկ Կաս. Կառավարութեան շրջահայեաց և իմաստուն աշխարհակարութեան մէջ է։ Բ. Կառավարմանի կրտսէր յողորմեց պուլկարական ապտամբութեան զգէմ։ Բայց իսկ կողմէ Ալեքսանդր Բշխանն իւր ուղիով և հաւատարմական յայտարարութեամբ զորքին զինակը շատ չափաւրեց և դիտցաւ յարգել Բ. Կոստարգի զարգացածութիւններն, Օմմ. Կառավարութիւնը չուզել ինքնորին ընդշարուն մը տեսնել Պալքանեան Թերակղզում մէջ։ զի անխեղձ և թէ գնիւտարական զործարկութիւն մը անհամար զեղելով պիտի դրգուէ թէ Մակեդոնիոյ մէջ լինէ Սերպիոյ և Յունաստանի սահմանազիւրկեց կողմէն։ Ս.յո երկու ժողով Տէրութիւնը անընդունելի պահանջներ դրաւ ինքն ինքի ընդարձակութեանս մը։ Ինչ Պակեդոնիոյ հիւսիսային մասէն, ում ձեւին Սերպիոյ անունը կուտայ, միւսն Եպիլոսի կողմէն։ Այս փոխադարձութիւնը ապտաւ ապաւ ընդ կրնան գտնել երբ անգամ մը օտար զորքեր կու ուր բաւան Պուլկարաց հետեւան, կրնայ վարդուել թէ Թուրքական փոխտնտալս ուրիշն ալ պարտաւորուի Պուլկարաց Միութիւնը, չպիտի կրնայ չկողք ինեալ երբ ում։ զորքերը մը տեսնէ Պուլկարաց մէջ։ Իւր համարման նօթի իտհեմութեամբ ի հաշիւ աւանդին

այս անձն ծանոթ դատահանակներով ենք, Բ. Դուբո կը հետեւի զգուշաւոր բնկացքի մը, որ բնագծանոր համար ինքնանկ կ'որոշածայր, Այս բնկացք նպաստաւոր է ինքզնին խաղաղ կ'անձն, Արիւն գաղափարներով մը ստով ինչ որ զոհորովներն Պերլին Դաշնագիրն են, ինչ որ զոհորովներն պարզ Պուկարներն յանձն կ'առնեն, և չառնա՞նք՝ օրինակի համար՝ աշխատէ՞նք մը, Թերեւս Պուկարներն ալ առ ոյժմ՝ աւելի լաւն մը ձեռք բերելու անկախութեան մը որոր չէին իրենց կարծանայի յետգործութիւն Արեւելեան Բաւնի և Պուկարի պիտի միանան, կ'ստուի, Այս քանակը իշխանի սանձն կ'առ, և ինքզնին ինքնին նախագին կ'ազատակ Բերկերն մէջ փոխանակը պիտի մտնուին, բայց իշխանա պետութիւնն ու նախագին պիտի ստանան տարբեր վարչութիւններն Այս ալ հարկաւ Ժամանակ մը կը տեսնուի, և եւրոպական դիւանագիտութեան իրաւունք տարբեր լաւն մը չէ արդէն Բն մէջ Դաշնագիր ստանա՞նա՞նք մը, մշտնջենական լինել, Ամեն Դաշնագիրը ոչորպիս ալ հանդիսատար, առաժամանակայ կ'ազատութիւն մ'ուն Եւրոպայի մը կ'որով շահ և կ'արտօնութիւն ունի Դաշնագիրն անվճար պահպանելու, և ցարպի միւս կողմը կ'առն անգանգաւոր հանդուրժել անոր դործագրումն, Դաշնագիրը կ'ընայ տեսել, ոչ թէ յորովն իր ինքնին արժէքին կամ յոսքուն ղորութեան, ալ շորհիւ մը կ'որովմէն ղորութեան և միւս կ'որովն համակերպութեան, Բայց երբ համակերպող կ'որով միջոց գտնել դաշնագրական սահմանէն գուրա երեւուի, և երբ միւս կողմն ոչ բաւական չափ, ոչ ալ մասնաւոր թաւական կ'որովմէն ունենայ դաշնագրական սահմանաց մը ջնջարհելու հակառակ կ'որով Դաշնագիրն լինելն կը լուծուի Վիպի են մտնանա՞նք լուծուի միջոցային դաշնագրական լուծուի ԱՅՏԻՆ Վիեննայի Վեհաժողովն ըստ կ'ընտել քննաճան Ժմբ գորտուն մէջ Պերլինի Դաշնագիրը ալ, ըստ անկան իրեւութից, ըստառութիւն մը չպիտի լինի բնագծանոր օրէնքին՝ Չայս քաղաքին մեր իրաւունքն և հայրենական նախարարք, և անշուշտ ըստ այժմ կ'ընեն իրենց աշխարհապարական ուղղութիւն, ի պաշտարանութիւն անձնանք իրանցք Օմմ. Կարպուրեն անձնանք

Պատգարիքի պիտի տեսնէ՝ արժա՞ծ թէ՞ չէ գործըն-  
տեսել եւ մեծ գործընտիր մ'ունենի եղբոր քան  
որ ինքն իրաւով համար արդար իշխանապետը ինչ  
ն առանձնացնո՞յր իրեն։ Գլ 25-պարբէջէ յոսոյց  
թէ Պաշտպանութեան քրոսի ոչ ոքան իրենց  
հաւաքուցեալ Պետի՛ն՝ Լորտ Պրիմաթիակի՛ն  
մեծ գործին արայիտի անխախտակն ըսա-  
լուպապա մը․ բայց կոտակ թէ անպակտ պիտի  
խանդակնի եղբորս՛նեանց առջեւ։ Եւ պիտի  
հաւանակըպին կոտախեալ իրողութեան։

Եւ ԻՊՏՈՍՈՒ․ Բառն տարիներէ հետեւ եղեա-  
լապիտ ձեռն հաստատեալ Պաշխույթի մը  
մասամբ ի՞նչպէ՞ ի՞նչպէ՞ իշխանութի մը, ի՞նչպէ՞  
Պաշխույթի մը։ Կատար ոնի ընդարձակն յայտա-  
գրութի, որ եղբայրստի վերաբերեալ մասն  
հարաւորակեցնիք անցեալ օր։ Անգլիացի  
Պրիմաթիակը իր յայտարարութիւն օր ի՞նչ մեղ-  
քանակով թողու զեղբայրստ տասն տարի  
կապալաւ, բայց եղբայրաբանի երբողացի  
պիտի զոյգնի՞նք, ի՞նչէ երբողացին ուրիշ  
հարցերը սեղսլ քրտալ տեղը չըռնեն, Ներսիս  
պիտի փախց փրայ։ Թէ՛ այլ եւս փախանականա-  
միտն չպիտի լինի, Եւ ի՞նչ միտքովն են եր-  
բայր երբողքը տնտեսական տեսութեան  
պիտի լորտ արն։ Ի՞նչպէ՞ Արարապետաց  
ու-  
Պաշտպանութիւնը իր հրաւիրէ այս նոտանի  
փրայ, Եւ իր հարցութի թէ՛ պիտի ի՞նչպետեմ  
որ՞ Անգլիայ հրաժարանա՞ն՝ երբողացին ու-  
րիշ Տերութեան վր ձեռք առնու եղբայրստի  
կարգութեանը, բան մը որ ի հարկէ տեղի  
պիտի ունենայ, երբ եղբայրստ նորէն մասն-  
տեղի անխխտանութեան։

Եւ իշխանութեան նորագոյն լուրեր  
Պատգարիքին։ Արեւադարձիկ վիճակը  
ապախաւա՞ծ հաստատեց զուստրեանի, ա-  
մենամեծ մասամբ եղբայրստի մեծ մնալով,  
նոր գիտում մը կուտան փախանականութեան  
Եւ հարաւորակեցնի, ու՛մ ապաքնն իր կապա-  
նալ կոտախալութեան նիւթական վիճակին  
արտաբոլունն եւս։

---

ԿՈՐԹԻՆԻ ՌՈՒՄԱՄԱՆՈՍԻՆ․ Նո՛ւսից՛ իր-  
եւն Պաշխույթի խնդրէ փրայ խառնելը  
Եւ ի՞նչ միտքեամբ մը չպիտի չառանանք։  
Եթեր պարտաւոր մեր պահանջել որ այս  
միտքեան ինչ Ռումիայ շահեւորն համալորեան  
նախնալմեծներով կոտարտի Եւ ի զու-  
տանքին թորդ այս գիտաւթութիւնը որ ըրինք  
Թուրքիայ հետ մեր ունեցեալ գարտաւոր պա-  
տարդ-գնեմեանն մեզ։ Այժմ՛ աւելի քան  
երեքեր Ռումիայ պարտի արարքը ըստել իր  
քրտալի Պաշտպանն թեւակալզգոյն փրայ։  
Եւ ի՞նչ թէ Ռումիայ վիտա զորքիստայ յայա-  
նալ ի՞նչ փառանքին մեր պէտք է որ գոյնեք  
իրեւրիսց, ի՞նչպէ՞։ Եթէ՛ այս միտքեան  
անպահանջն եւտապանա Արեւադարձի տալն  
Եւ իրեւրիացոյն, գործեալ պիտի ըստենիք  
Եւ անը եւ տալը թեւութիւն պիտի հետեւեալ  
որդոյն մը Արեւադարձիք մեր հաւուց հալա-  
պանք վիտա մը չապա Եւ յարեան մեր ձեւ-  
անքն չնալ Պարքանները ւ։

Պիտի յայտանքը դժբախտաբար թէ  
Եւ ի՞նչպէ՞ թեւակալութեանը սեղանմանը  
1323թին գրեթէ բոլորովին արա՞ծ լինելով,  
այլ եւս դժբաւք է որ մոխիրի տակէն  
պարտախի տաք թափերը կոտախալ ար-  
արեւալութեան։ Կը թիտի թէ Իրեւադարձի  
գագաթափարաք տարութիւնը թեւակալա-  
պանա տառապանքներու փրայ չառ անըն-  
դատաւ, այսինքն կիկիչ տպարարութիւն  
մը՛րաւ մէ, այնչեւ որ անկարող լինել  
հողորդ թորք շէնքին հետ նախ Նո՛ւսից  
խորհրդալ տարալաւեր լիճակնի փրայ։

ԵՄԻՐԱԲԱՆԱԿԱՆ ԿԱՐԾՈՒՄԸ Եւզգը ծնւալից ինչ համար արդ ըստ ձորք Համպդըն անցաւ շարժման մէջ քաղաքացիութիւն Բրիտանիա Կաթոլիկ, ըստ որ չարագործութիւն չէ ստորէ թէ, Արեւելեան Ռուսէի ին մէջ ծնաւած հրդեհներ եկէ ինչ արտուի ճարպիկ արտիք անտի ունեւորել եւ քաղաքացի մեծ արեւելքով մը, ազգականութեան պիտանաւորութեան համար իւր անհատական զննաներով Բոյաց անձնական պատճառ ունիւր կարծեալ թէ, Մեծ Տեղութեանց Համաձայն ցործուողութեան հրդեհներ կրնայ աստիճանական լինէ թէ՛ արդարեւ ծաղիկ, և խաղաղութեան պահպանման համար այժմ մեծագոյն յարկ կը կայանայ այն բարեկեցիկ և մեղմանալիս յարաբերութեանց վերահաստատման մէջ, զոր արդի պահպանման համարաբարութիւնն յարդեղեալ յաւաք բերելու ։

ՍԱՅԻՏ ՓԱՇԱՅԻՆԻ ԿԱՐԾՈՒՄԸ Թաշկենի, Լիւննայի Թղթակիցը կը հեռագրէ սեպտեմբեր Թուով ։

ՄԵԼԻ Երկու օր առաջ, մայրաքաղաքիս Պեքլէէ Դուլաւ լրագիրն հրատարակէ խոսակցութիւն մը զոր իւր ժողովրդականութեան մէջ ունեցած էր Թուրք գիւհանագէտի մը հետ, որը անուր չէր արտաւ, բայց որ, ըստ խոսակցան անդեղութեան զոր ըստարեւայ, ոչ այլ ոք էր լայն լինէ օմնեղականն ի Պերլին։ Այլ խոսակցութեան մէջ, Թուրքանագէտն յայտարարէ թէ թէ Սերեւ. Ռուսէի մէջ գտտեղադրի մը կողմնակից չէ ամենեւեկ ինչ յայտնի պատերազմ մը երկար և թուրք պիտի լինի, և հաւանորէն պիտի վերանայ Սերպիոյ գէմ ձեւաւորութիւն գտտեղադրին անմա, յորում պայմանութիւն թէն Թուրքիոյ կողմը Բոյաց, բայց գործակց Սերպիոյ յաջաւոր եղան։ Դիւանագէտն յայտներ է իրան թէ ինք չի հաւատար որ Պերլինի իրադրութիւնները Ռուսիոյ գիտութեան տեղի ունեցած լինի. ընդհակառակը, բացայայտ էր թէ Ռուսիան կը փափակէր Ալբանիոյ Իշխանութեան զանգնեց ընել Պրեւ. Ռուսիոյ ապստամբութիւնը տեսնելէն առաջ, և թէ Պուլկարաց միութիւնն ընդ Ռուսիոյ զանգնեց Իշխանայ յաւաք պիտի բերէ իրաց կոչութիւն մը, որ ի դերբելը ըր հանէ Պուլկարաց և անոնց երկրին իրաւունքով Զարին կառավարութեան շուրջ իւր հարգութիւնը. — Եւրոպական Լաւանայ այս յայտարարութիւնները կը հետեւն ցնէ բերկրութեամբ թէ Ռուսիան իր գործըջ ուր համարեալ տուողորեալ ի խաղաղագէտը և իմաստուն գաղափարներով ։

ԱՆԳՆԱՅԻՆԻ ԵՒ ՌՈՒԼԱԿԱՐԸ Կը մեղադրէ թէ Պուլկար. Պ. պատգամներ կարծեալ խոսակցին են ։ Երբ պատգամներ լայնութիւն Եւրոպական խնդրը կարգը չէր անհաշտ տեսակէն, Պ. Կատարոյ իւր ընթր բարաստութեամբ ու հրատարակութեամբ համար կը խնդրէր մը կիրարարման ապրիլ, և համարեալ կարծիքն արտաւայտէր ըրա Պերլանիփրիոյ յայտարարութեան շուրջ, որ անպատշաճ էր Պուլկարաց, և դերբելեանց զայն աշխարհագրութիւն ։ Աճէն





